

Europe Direct er en service, der har til formål at hjælpe med at besvare Deres spørgsmål om Den Europæiske Union.

Gratis nummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(* Oplysningerne er gratis ligesom de fleste opkald (nogle operatører, telefonbokse eller hoteller kan dog kræve penge for opkaldet).

Yderligere oplysninger om EU fås på internet via Europaserveren (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2015

ISBN: 978-92-9240-660-8

ISSN: 1977-2416

doi: 10.2802/42421

© Det Europæiske Arbejds miljøagentur, 2015

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Dr. Eusebio Rial-González

Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA) mistede en højt værdsat og respekteret kollega i 2014. Dr. Eusebio Rial-González, kontorchef for forebyggelse og forskning, døde af kræft den 18. december kun 48 år gammel. Helt fra sin start i EU-OSHA i 2003 var han en drivkraft i agenturets indsats for at forbedre sikkerheden og sundheden på Europas arbejdspladser, og han stod bag en række flagskibsprojekter, herunder kampagnen »et sikkert og sundt arbejdsmiljø i 2014-15 – gode arbejdspladser tager hånd om stress«, den europæiske virksomhedsundersøgelse af nye risici og risici i fremvækst (ESENER), onlineværktøjet OiRA (Online interactive Risk Assessment) og OSHwiki-plattformen. Han var ikke kun en velanset kollega, han var også en god ven for mange af os, og han vil blive dybt savnet.

Det år, der endte så trist, begyndte ellers med lyse udsigter. EU-OSHA's nye flerårige strategiske program for 2014-20 blev vedtaget med en klar oversigt over, hvordan arbejdsmiljø bedst fremmes i et vanskeligt erhvervsklima. Vi opnåede anerkendelse af og støtte til vores arbejde fra øverste niveau, da formand for Europa-Parlamentet Martin Schulz i januar aflagde et officielt besøg i Bilbao for at få et førstehåndsindtryk af agenturets aktiviteter. Den 31. marts indviede László Andor, kommissær for beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion, vores nye lokaler i Miribilla-distriktet i Bilbao. Den samme dag blev hjemstedsaftalen mellem EU-OSHA og Kongeriget Spanien undertegnet, således at agenturet nu på lang sigt har hjemsted i Bilbao. I juni blev EU's længeventede strategiske ramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen for 2014-2020 vedtaget. De strategiske mål afspejler i høj grad EU-OSHA's vigtigste arbejdsområder.

1 Foregribelse af forandringer

I 2014 offentliggjorde EU-OSHA en vigtig rapport om agenturets seneste omfattende projekt inden for fremtidsforskning: »[Current and emerging occupational safety and health \(OSH\) risks in the healthcare sector, including home and community care](#)«. Den fremhæver de udfordringer, sundhedssektoren står over for, herunder den stigende efterspørgsel efter sundhedspleje, det voksende behov for langtidspleje, mangel på uddannede og erfarne sundhedsmedarbejdere og den øgede brug af teknologi, som kræver nye kompetencer.

Med henblik på det næste fremtidsforskningsprojekt offentliggjorde agenturet en anden vigtig rapport, nemlig resultaterne af en forundersøgelse om nye tendenser inden for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen (»[Scoping study for a foresight on new and emerging occupational safety and health \(OSH\) risks and challenges](#)«). Følgende tre emner udpeges som potentielle emner for den næste fremtidsundersøgelse: indvirkningen af IKT på arbejdsmiljø, tendenser inden for forvaltning af de menneskelige ressourcer og finanskrisens indvirkning på sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

Ved at udpege og fastlægge indsatsområderne for forskning opnås en bedre koordinering af forskningen og mere effektiv udnyttelse af ressourcerne. Til det formål opstillede EU-OSHA som et led i dets langvarige projekt vedrørende indsatsområderne for forskning i arbejdsmiljø en liste over topprioriteterne i [rapporten for 2013](#) og udarbejdede oplæg om disse emner, f.eks. »forebyggelse gennem design«, med det formål at profilere sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen blandt forskere.

2 Fakta og tal

Feltarbejdet til den anden udgave af ESENER, ESENER-2, blev afsluttet i 2014. Der blev gennemført omkring 50 000 interviews i 36 lande. Undersøgelsen havde således betydeligt flere deltagere end i forbindelse med den første udgave. Rapporter om resultaterne fremlægges i løbet af 2015. I januar 2014 blev de anbefalinger, der er resultatet af [post-test evalueringen af ESENER-1](#), offentliggjort, og disse blev indarbejdet i ESENER-2.

De foreløbige resultater af pilotprojektet vedrørende arbejdsmiljø og ældre arbejdstagere »Safer and healthier work at any age — occupational safety and health in the context of an ageing workforce«, som var iværksat på foranledning af Parlamentet, blev fremlagt på en konference i Europa-Parlamentet i december 2013, og [en rapport](#) fra konferencen blev offentliggjort på EU-OSHA's websted i januar 2014. En yderligere analyse af resultaterne gennemføres i 2015, og en afsluttende konference afholdes i september. Dette emne har så stor betydning, at det er genstand for kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i 2016-17 – *Sunde arbejdspladser for alle aldre*.

Forberedelserne af projektet vedrørende forbedring af arbejdsmiljøet i mikrovirksomheder og små virksomheder i Europa blev afsluttet i 2014. Formålet er at udpege de centrale forudsætninger for at skabe et miljø, der gør det muligt at forbedre arbejdsmiljøledelsen væsentligt. En omfattende rapport offentliggøres i 2015.

I januar afholdt EU-OSHA i samarbejde med ANSES, det franske agentur for fødevarer, miljø og arbejdsmiljø et seminar i Paris vedrørende reproduktionstoksiske risici. En metodologirapport vedrørende arbejdsrelateret cancer, »[Exposure to carcinogens and work-related cancer: a review of assessment methods](#)«, blev offentliggjort ved årets udgang. I oktober blev der i Bruxelles afholdt et andet seminar, der havde til formål at indlede en omfattende undersøgelse af byrden af erhvervsbetingede sygdomme. Et af de fremhævede emner var varslings- og alarmsystemer. De udpeger sygdomme, der ikke aktuelt er opført som erhvervsbetingede, men som kan vise sig at være arbejdsrelaterede. Tidlig identifikation øger bevidstheden og betyder, at arbejdstagere, der rammes af sådanne sygdomme, har større chance for at få erstatning.

To vigtige rapporter om agenturets arbejde med omkostninger og fordele ved sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen blev offentliggjort i 2014: i maj rapporten »[Estimating the costs of accidents and ill health at work: a review of methodologies](#)«, som i juni blev fulgt op af et ekspertmøde, hvor resultaterne blev drøftet, og i september rapporten »[The business case for safety and health at work: cost-benefit analyses of interventions in small and medium-sized enterprises](#)«, som påviste betydningen af god arbejdsmiljøledelse, og som blev fulgt op af konferencen »[Investing in OSH: how benefits beat the costs](#)« senere samme måned.

3 Værktøjer til arbejdsmiljøledelse

I 2014 gjorde OiRA store fremskridt: 47 nye værktøjer blev udgivet, hvilket overgik målet på 35, og yderligere 30 er i støbeskeen. Der blev afholdt 14 seminarer, som havde til formål at markedsføre OiRA eller sektorspecifikke værktøjer over for små og mellemstore virksomheder (SMV'er). I december blev der afholdt en konference ledet af det italienske formandskab for Rådet med fokus på mulighederne for at kombinere virksomheders vækst og konkurrencedygtighed i krisetider, samtidig med at arbejdsmiljøet forbedres. Konferencen omfattede en særlig workshop vedrørende OiRA. Dets betydning blev yderligere anerkendt i EU's nye strategiske ramme for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, hvor det blev fremhævet for dets vigtige bidrag til at hjælpe SMV'er med at opfylde arbejdsmiljøkravene.

4 Kommunikation, kampagner og markedsføring

Kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø 2014-15 – »Gode arbejdspladser tager hånd om stress« blev lanceret den 7. april i Europa-Kommissionens lokaler i Bruxelles. Kampagnewebsite, der rummer ressourcer på 25 sprog, blev lanceret samme dag. Den næste dag blev der afholdt et partnerskabsmøde, hvor det officielle kampagnetilbud til partnere blev lanceret. Over 100 partnere tilmeldte sig kampagnen, og mere end 30 mediepartnere meldte sig under fanerne til at markedsføre kampagnen.

Inspireret af dets første vellykkede benchmarking-workshop, som blev afholdt som et led i kampagnen for 2012-13, nedsatte EU-OSHA en styringsgruppe, og yderligere tre begivenheder fandt sted i 2014 med Heineken, LEGO og Toyota som værter. Endnu tre begivenheder med virksomheder som værter planlægges for 2015.

Christa Sedlatschek, direktør for EU-OSHA, Lászlá Andor, kommissær med ansvar for beskæftigelse, sociale anliggender, arbejdsmarkedsforhold og inklusion, og Vasilis Kegeroglou, viceminister i ministeriet for arbejdsmarkedsforhold, socialsikring og velfærd og repræsentant for det græske formandskab for Rådet, under pressekonferencen for lancering af kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i Bruxelles, april 2014.

Den europæiske prisuddeling for god praksis er et vigtigt led i enhver kampagne for et sikkert og sundt arbejdsmiljø. For første gang var prisuddelingen åben for officielle kampagnepartnere. Vinderne blev udvalgt blandt 50 deltagere, som vil blive yderligere vurderet af en jury på et møde i januar 2015, og selve prisuddelingen finder sted i april 2015.

Den Europæiske Arbejdsmiljøuge lå i 2014 fra den 20.-24. oktober og omfattede hundredvis af begivenheder og aktiviteter med fokus på håndtering af arbejdsrelateret stress. Alene det spanske knudepunkt havde tilrettelagt mere end 50 initiativer – fra uddannelseskurser og seminarer til filmscreenings og mediebegivenheder.

EU-OSHA støtter de nationale knudepunkter via bistandspakken til europæiske kampagner og et væld af kampagnematerialer: 88 720 særlige kampagneartikler, 476 125 publikationer på 25 sprog, 62 kampagnestande og 15 udstillingskits blev uddelt i 2014.

Ud over den officielle kampagnevejledning, -brochure og -flyer var de vigtigste materialer til kampagnen for 2014-15 filmen [Napo i ... Når stress rammer](#), e-vejledningen om [håndtering af stress og psykosociale risici](#), den ajourførte rapport om [beregning af omkostningerne til arbejdsrelateret stress og psykosociale risici](#) og en rapport om de [psykosociale risici i Europa: prævalens og forebyggelsesstrategier](#).

Paul Lacoste, vinder af filmprisen for sikre og sunde arbejdspladser 2014 ved den internationale festival for dokumentar- og animationsfilm i Leipzig (DOK Leipzig)

Agenturet har allerede indledt forberedelserne af kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i 2016-17 *Sunde arbejdspladser for alle aldre*, der har fokus på fremme af bæredygtigt arbejde og sund aldring. Kampagnens omfang og mål blev fastlagt, og EU-OSHA iværksatte udviklingen af en internetbaseret e-vejledning, der kan hjælpe virksomhederne med at sikre arbejdsmiljøet i en tid med en aldrende arbejdsstyrke.

For sjette år i træk sponsorerede EU-OSHA filmprisen for sunde arbejdspladser ved festivalen »DOK Leipzig« for dokumentarfilm i november. Prisen gik til *Harvest* af Paul Lacoste, som følger en gruppe sæsonarbejdere, der plukker vindruer i Sydfrankrig. Filmen modtog prisen for dens fokus på de usikre og omskiftelige arbejdsforhold og

dens relevans for temaet for 2014-15-kampagnen – arbejdsrelateret stress. Agenturet fik også sat undertekster på 13 sprog på den tidligere vinder – *C(us)todians* af Aly Muritiba, der handler om arbejdsforholdene i et brasiliansk fængsel, og uddelte den til knudepunkterne.

Efter et vellykket pilotprojekt i 2013 blev initiativet »Napo for lærere« forlænget i 2014. Onlinepakken er målrettet mod skoleelever i alderen 7-11 år og indeholder ressourcer, som kan hjælpe lærere med at introducere børn for sikkerhed og sundhed i en tidlig alder. En evaluering af initiativet blev iværksat i 2014, og resultaterne vil blive offentliggjort i 2015.

Et af højdepunkterne i 2014 var EU-OSHA's deltagelse i den 20. verdenskongres om arbejdsmiljø i Frankfurt, 24.-27. august. Agenturet viste OSHwiki, OiRA og kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø i 2014-15 på sin stand. Personalet gennemførte syv sessioner, herunder et symposium om psykosociale risici, som agenturet havde tilrettelagt.

Den 20. verdenskongres om arbejdsmiljø

5 Viden i netværk

[OSHwiki](#), som blev lanceret på den 20. verdenskongres om arbejdsmiljø i Frankfurt, er den første webplatform, der giver brugerne mulighed for at samle og dele viden om arbejdsmiljø, og som derved giver beslutningstagere inden for arbejdsmiljø nye muligheder for netværkssamarbejde. Artiklerne skrives udelukkende af akkrediterede forfattere, og det garanterer webstedets autoritet og integritet. OSHwiki giver pålidelige oplysninger om alle de vigtigste emner vedrørende arbejdsmiljø, og nye OSHwiki-artikler tilføjes løbende. Lanceringen skabte betydelig interesse og mediedækning, og over 100 nye forfattere blev akkrediteret i 2014.

6 Netværkssamarbejde og kommunikation

Kampagnen for et sikkert og sundt arbejdsmiljø blev for første gang i 2014 støttet af en integreret kampagne på de sociale medier, der omfattede kampagneprodukter, som specifikt var udviklet til de sociale medier, som f.eks. infografik og videoer. De første tal var meget opmuntrende: I de første fire måneder efter lanceringen af kampagnen var antallet af besøg på kampagnewebsstedet tre gange højere end i samme periode i den forrige kampagne.

Ved årets udgang havde EU-OSHA's YouTube-konto langt over 1 000 abonnenter, dets Facebook-side havde mere end 17 000 likes, dets Twitter-konto havde 11 500 følgere, og det havde 5 290 følgere på LinkedIn – aktiviteten på alle medier var steget betydeligt i forhold til året før.

En prototype af agenturets nye websted blev vist på den 20. verdenskongres om arbejdsmiljø i Frankfurt i august, og det forventes, at agenturets nye websted lanceres i 2015. I mellemtiden blev 46 »web-

teasere« udgivet i 2014 med det formål at skabe opmærksomhed omkring publikationer, aktiviteter og begivenheder, og der blev udgivet 11 emnespecifikke blogindlæg.

Med hensyn til det internationale netværkssamarbejde ophørte finansieringen af EU-OSHA's projekt til støtte for lande omfattet af instrumentet for førtiltrædelsesstøtte (IPA) den 30. november 2014. Støtten omfattede informationsmateriale, oversættelse af centrale materialer og finansiel støtte til nationale knudepunkter, så de kunne deltage i seminarer og møder. Agenturet yder også støtte ved at styrke de nationale knudepunkters profil, f.eks. ved at stille vigtige talere fra EU-OSHA til rådighed på arbejdsmiljøkonferencer i IPA-lande. Der er ansøgt om yderligere finansiering, så projektet kan fortsættes i 2015 og årene fremover.

I februar 2014 indledte EU-OSHA et nyt projekt, som var finansieret under den europæiske naboskabspolitik (ENP), som tilbyder 16 partnerlande syd og øst for EU mulighed for at indgå i et privilegeret samarbejde med EU. I den forbindelse kan partnerlandene deltage i forskellige agenturers arbejde, herunder EU-OSHA's arbejde. Agenturet har etableret kontakter i det europæiske naboskab, en række lande er blevet besøgt, og vigtige materialer oversættes til partnerlandenes sprog. I 2015 afholdes der seminarer og workshops for repræsentanter fra ENP-lande i Bilbao.

SÅDAN SKAFFER MAN PUBLIKATIONER FRA EU

Gratis publikationer

- et eksemplar:
via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- flere eksemplarer eller plakater/kort:
hos Den Europæiske Unions repræsentationer (http://ec.europa.eu/represent_da.htm)
hos delegationerne i ikke-EU-lande (http://eeas.europa.eu/delegations/index_da.htm)
ved at kontakte Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_da.htm) eller ringe på
00 800 6 7 8 9 10 11 (frikaldsnummer fra overalt i EU) (*).

(*) Oplysningerne er gratis ligesom de fleste opkald (nogle operatører, telefonbokse eller hoteller kan dog kræve penge for opkaldet).

Betalingspublikationer

- via EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Det Europæiske Arbejds miljøagentur (EU-OSHA) bidrager til at gøre Europas arbejdspladser sikrere, sundere og mere produktive. Agenturet indsamler, udarbejder og formidler pålidelige, afbalancerede og upartiske oplysninger om arbejdsmiljøet og tilrettelægger tværeurøpæiske informationskampagner. Agenturet blev oprettet af Den Europæiske Union i 1994 og har hjemsted i Bilbao i Spanien. Det samler repræsentanter fra Europa-Kommissionen, medlemsstaternes regeringer, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer samt førende eksperter i hver af EU's medlemsstater og lande uden for EU.

Det Europæiske Arbejds miljøagentur

12 Santiago de Compostela

E-48003 Bilbao, Spanien

Tlf. +34 944358400

Fax +34 944358401

E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>